

Belysningsplan med avsikt att minska ljusföroreningar och främja biologisk mångfald

Motion till kommunfullmäktige i Ulricehamn

Alltsedan LED-lampans intåg på marknaden har det artificiella ljuset ökat kraftigt. Vi lyser upp vägar, industrier, parkeringar, idrottsplatser, bostadsområden, trädgårdar, parker och fasader. Ljuset sprider sig över landskapet och på natthimlen ser vi allt färre stjärnor. En tredjedel av alla ryggradsdjur och två tredjedelar av ryggradslösa djur är skymnings- och nattlevande, djur som behöver mörker för sin överlevnad. Ett exempel är fladdermöss; en av våra tidigare så vanliga arter – brunlångöra – är numera rödlistad, och anledningen är till stor del fasadbelysning riktad mot kyrktorn. Ett annat exempel är den utrotningshotade ålen, som inte vandrar i belysta vattendrag.

De senaste åren har det uppmärksammats att mängden insekter har minskat stadigt. Mest minskar nattlevande insekter, mycket beroende på felaktigt ljus – ljusföroreningar. En effekt av detta är minskad pollinering, vilket beror på att framför allt nattfjärilar aldrig når fram till några blommor. De fastnar helt enkelt vid ljuskällor längs vägen. Men effekterna av ljus stannar inte där. Allt levande har en inre rytm anpassad efter dygnets skiftningar och ju mer man studerar ljusföroreningar, desto fler djur och växter hittar man som stressas i en allt ljusare värld, inklusive människan. Även om vi som art är utpräglade dagdjur, behöver vi naturligt mörker för immunsystemets återhämtning.

Flera kommuner, bland andra Helsingborg och Nacka, har börjat att inkludera problemet med ljusföroreningar i sina belysningsplaner och miljöstrategier. Och det handlar inte om total mörkläggning eller att helt släcka ner. Det finns en rad tekniska lösningar för att styra ljuset i tid och rum, skärma av och rikta, reglera ljusstyrka och färgtemperatur. Men kanske viktigast av allt, att tänka efter innan belysning sätts upp. Behöver vi till exempel fasadbelysning på alla byggnader,

kan vi lämna delar av parker och grönområden mörka?

Vi föreslår därför att:

- **kommunfullmäktige ger förvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för hur ljusföroreningar ska hanteras.**

Ulricehamn 2022-06-20

Arne Fransson Mp   Ingemar Basth Mp